

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba,
t.a.v. de Minister van Justitie, Veiligheid en
Integratie
L.G. Smith Blvd. 76
Alhier

Uw brief: 6 maart 2020
Uw kenmerk: LV-20/0004
Datum: 1 april 2020
Kenmerk: RvA 32-20

Onderwerp: Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Prijzenverordening (AB 1991 no. GT 17) (invoering bestuurlijke handhaving)

Naar aanleiding van bijgaand aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Prijzenverordening (AB 1991 no. GT 17) (invoering bestuurlijke handhaving), moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Met het oog op de belangen die de Prijzenverordening beoogt te beschermen, acht de regering het wenselijk de naleving van deze landsverordening te verbeteren door middel van het invoeren van bestuurlijke handhavingsinstrumenten.

Het nog immer ontbreken van een algemene regeling waarin voorschriften zijn opgenomen voor toezicht op de naleving en de bestuurlijke handhaving van wettelijke voorschriften in Aruba heeft ertoe geleid dat in bijzondere landsverordeningen telkens bepalingen inzake toezicht en handhaving dienen te worden opgenomen, hetgeen heeft geleid tot een versnippering van deze wetgeving. Als voorbeeld voor de bestuursrechtelijke handhaving zoals deze in dit ontwerp wordt voorgesteld, dienden onder meer de Landsverordening bestuurlijke handhaving arbeidswetgeving (AB 2013 no. 20), de Landsverordening kwaliteit in de gezondheidszorg (AB 2014 no. 74) en de Landsverordening verzorgingshuizen (AB 2015 no. 61).¹

2. Na een vergelijking met deze landsverordeningen constateert de Raad opnieuw een aantal in het oog springende verschillen. Zo valt ten eerste op dat in artikel 7a van de Prijzenverordening een bepaling ontbreekt waarin wordt bepaald dat een machtiging tot het binnentreden van een woning zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner vereist is. In de Landsverordening bestuurlijke handhaving arbeidswetgeving en de Landsverordening verzorgingshuizen dient een zodanige machtiging verstrekt te worden door de rechter-commissaris. In de Landsverordening kwaliteit in de gezondheidszorg is deze bevoegdheid daarentegen toebedeeld aan de procureur-

¹ MvT, p. 3.

generaal. De Raad adviseert in het ontwerp eveneens een wijziging van dit artikel op te nemen en daarin aan te geven dat een dergelijke machtiging vereist is en vervolgens, om verdere versnippering te voorkomen, te bepalen, dat deze machtiging door de rechter-commissaris wordt verstrekt.

3. Vervolgens is zowel in de Landsverordening bestuurlijke handhaving arbeidswetgeving als in de Landsverordening kwaliteit in de gezondheidszorg een bevoegdheid toegekend (aan de minister, dan wel aan de inspecteur) om in afwijking van de in de boetebepaling genoemde bedragen de hoogte van de bestuurlijke boete vast te stellen op ten hoogste twee keer het bedrag van het voordeel dat de overtreder door de overtreding heeft verkregen indien diens voordeel groter is dan Afl. 500.000,-. Net als in de Landsverordening verzorgingshuizen is deze bevoegdheid niet in onderhavig ontwerp opgenomen. De Raad adviseert toe te lichten waarom ook in dit geval ervoor gekozen is hiervan af te zien.

4. Ten slotte ontbreekt in het ontwerp een bepaling waarin is vastgelegd dat de minister geen bestuurlijke boete oplegt, indien aan de overtreder wegens dezelfde overtreding reeds eerder een bestuurlijke boete is opgelegd, dan wel aan de betrokkene schriftelijk is medegedeeld, dat de minister, nadat de betrokkene zijn zienswijze naar voren heeft gebracht, beslist dat voor de overtreding geen bestuurlijke boete zal worden opgelegd. Een dergelijke bepaling dient alsnog in het ontwerp opgenomen te worden.

5. Met het oog op het tegengaan van verdere versnippering in de bestuursrechtelijke wetgeving, benadrukt de Raad daarnaast nogmaals het belang van de totstandkoming van algemeen bestuursrechtelijke bepalingen en adviseert met klem het proces voor de invoering van een daartoe strekkend ontwerp voortvarend en daadkrachtig te bewerkstelligen.

6. De Raad heeft daarnaast een aantal opmerkingen over de gemaakte keuze tussen de gevallen waarin een last onder dwangsom dan wel een bestuurlijke boete opgelegd kan worden. Ten eerste wordt in het algemene deel van de toelichting aandacht geschonken aan het verschillende karakter van een last onder dwangsom, zijnde een herstelsanctie, gericht op het beëindigen of ongedaan maken van de gevolgen daarvan dan wel het voorkomen van herhaling, en de bestuurlijke boete, de bestraffende sanctie gericht op leedtoevoeging.² De Raad adviseert tevens de criteria toe te lichten op grond waarvan in bepaalde gevallen gekozen zal worden voor het opleggen van een last onder dwangsom en in andere gevallen voor dezelfde overtreding een bestuurlijke boete zal worden opgelegd.

² MvT, p. 2.

7. Ten aanzien van de opmerking in de toelichting dat de bestuurlijke boete bedoeld is voor niet-corrigeerbare overtredingen³, vraagt de Raad zich nog af of in bepaalde gevallen, waarin de (gevolgen) van de overtreding ongedaan gemaakt kunnen worden, de ernst van de overtreding echter toch zodanig is, dat naast een last onder dwangsom tevens een bestuurlijke boete opgelegd zou moeten kunnen worden. Bovendien zal gezien de aard van de Prijzenverordening er regelmatig sprake zijn van een combinatie van corrigeerbare en niet-corrigeerbare overtredingen. Zo zal bijvoorbeeld in het geval dat een product al verkocht werd voor een te hoge prijs, die overtreding in een groot aantal gevallen niet meer te corrigeren zijn, maar vanaf het moment van constatering naar de toekomst kan de prijs wel worden gecorrigeerd.

8. In artikel 6, tweede lid, staat ten slotte dat een ieder verplicht is raadpleging van de in artikel 5, eerste lid, bedoelde boeken, bescheiden en andere gegevensdragers te verlenen op de wijze en binnen de termijn door de minister te bepalen. Op grond van artikel 7, vijfde lid, is een ieder verplicht aan de toezichthouders alle medewerking te verlenen, die op grond van de vervulling van hun taak redelijkerwijs noodzakelijk is. In de toelichting staat dat dit handelingen en feiten betreft die niet hersteld kunnen worden en daarom niet geschikt zijn voor oplegging van een last onder dwangsom, maar wel voor oplegging van een bestuurlijke boete.⁴ De Raad ziet niet in waarom naleving van deze bepalingen niet afgedwongen zou kunnen worden door het (dreigen met het) opleggen van een last onder dwangsom en adviseert de toelichting op dit punt te verduidelijken.

9. De Raad acht de paragraaf in de toelichting met betrekking tot de rechtsbescherming niet toereikend. Niet volstaan kan worden met de opmerking dat de Landsverordening administratieve rechtspraak (AB 1993. no. 45) (LAR) van toepassing is. Toegelicht zou moeten worden dat door het opnemen van een schriftelijkheidsvereiste ten aanzien van de diverse in het handavingsproces te nemen beslissingen, de genomen beslissingen onder het beschikkingsbegrip uit de LAR komen te vallen, waardoor een rechtsingang bij de LAR-rechter wordt gecreëerd.⁵ Dit komt niet alleen de rechtszekerheid ten goede, maar tevens de rechtsbescherming.

10. In de toelichting staat dat het zwijgrecht en de cautieplicht bestaat op het moment dat de minister besluit gebruik te gaan maken van zijn bevoegdheid om een boete op te leggen. Er is dan sprake van een zogenaamde *criminal charge*. Volgens jurisprudentie is dit het moment waarop iemand in redelijkheid uit een handeling heeft kunnen afleiden dat aan hem een boete opgelegd zal worden. Dit moment zal afhangen

³ MvT, p. 2.

⁴ MvT, p. 6.

⁵ Zie ook de toelichting op artikel 10, p. 6.

van de omstandigheden van het individuele geval.⁶ De Raad adviseert de toelichting aan te vullen met de opmerking dat in de praktijk echter niet altijd duidelijk zal zijn wanneer het houden van toezicht overgaat in handhaving en derhalve ook niet altijd duidelijk is op welk moment de cautieplicht ontstaat. De omstandigheden van het geval kunnen ertoe nopen de betrokkene reeds op een eerder moment op zijn zwijgrecht te wijzen.

11. Een last onder dwangsom geldt voor een door de minister te bepalen termijn van ten hoogste twee jaren.⁷ Op grond van artikel 17, eerste lid, van het ontwerp kan de minister op verzoek van de overtreder echter een last onder dwangsom opheffen, de looptijd ervan opschorten of de dwangsom verminderen ingeval van blijvende of tijdelijke gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de overtreder om aan zijn verplichtingen te voldoen. De minister kan voorts op verzoek van een overtreder een last onder dwangsom opheffen indien de beschikking een jaar van kracht is geweest zonder dat de dwangsom is verbeurd. In de toelichting staat dat indien de betrokkene het niet eens is met de beslissing van de minister hij een bezwaar kan indienen bij de bezwaaradviescommissie van de LAR. Op voorhand is echter niet geheel duidelijk welke beslissing hier wordt bedoeld. Ook vraagt de Raad zich af of met de betrokkene ook een derde-belanghebbende wordt bedoeld. De toelichting dient op dit punt verduidelijkt te worden.

12. Ten slotte dient toegelicht te worden waarom wordt voorgesteld deze landsverordening in werking te laten treden op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip.⁸

13. De Raad kan zich voor het overige verenigen met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft u in overweging het aan de Staten aan te bieden, nadat aan het voorgaande aandacht is geschonken.

De Secretaris,

De Voorzitter,

mr. A. Braamskamp

mr. F.M. d.l.S. Goedgefrag

⁶ MvT, p. 7.

⁷ Zie artikel 10, tweede lid.

⁸ Zie artikel II van het ontwerp.